

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

PL

Przemówienie

Bruksela, 28 września 2017 r.

Przemówienie Klausa-Heinera Lehnego, Prezesa Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

**Prezentacja sprawozdania rocznego Trybunału za 2016 r.
przed Komisją Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego (CONT)**

W przypadku rozbieżności tekstem właściwym jest wygłoszony tekst przemówienia.

ECA Press

Mark Rogerson – Rzecznik

Damijan Fišer – Urzędnik ds. kontaktów z prasą
12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

Youtube: [EUAuditors](https://www.youtube.com/EUAuditors)

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

eca.europa.eu

Szanowna Pani Przewodnicząca!

Szanowny Panie Wiceprzewodniczący!

Szanowne Panie Posłanki, szanowni Panowie Posłowie do Parlamentu Europejskiego!

W tym roku Europejski Trybunał Obrachunkowy obchodzi 40. rocznicę powstania. W ciągu tych czterech dekad sytuacja polityczna, finansowa i gospodarcza Unii Europejskiej drastycznie się zmieniła. Wydaje się jednak, że to w ostatnim czasie pojawiły się przed nami wyzwania większe niż kiedykolwiek – kryzys finansowy i gospodarczy, bezprecedensowe przepływy migracyjne, zmiana klimatu i terroryzm. Niektórzy nawet postrzegają Unię Europejską jako konia trojańskiego globalizacji, a nie jako skuteczny mechanizm zapewnienia pokoju i dobrobytu.

Wszystkie te problemy stanowią dla obywateli Unii test zaufania do instytucji krajowych i unijnych. My, pracownicy tych instytucji, musimy na te kwestie reagować i im zaradzić, każdy w zakresie swoich obowiązków. W tym kontekście chciałbym przekazać Państwu dobrą wiadomość.

Trybunał stwierdził, że sprawozdanie finansowe UE za 2016 r. daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji, w związku z czym zaaprobował je, tak jak czyni to nieprzerwanie od 2007 r. W dochodach za 2016 r. nie wystąpił istotny poziom błędu. Przede wszystkim jednak zaobserwowaliśmy **stopniową poprawę** pod względem szacowanego poziomu błędu w płatnościach z budżetu UE. Poziom błędu w około połowie wydatków unijnych, które Trybunał skontrolował w 2016 r., ukształtował się poniżej progu istotności wynoszącego 2%.

W efekcie kontrolerzy wydali **opinię z zastrzeżeniem** na temat płatności z 2016 r., a nie opinię negatywną. Jest to **pierwsza** opinia z zastrzeżeniem od 1994 r., tj. odkąd Trybunał zaczął corocznie przedstawiać poświadczenie wiarygodności, co świadczy o **znacznej poprawie** w zakresie wydatków unijnych.

Mówiąc nieco bardziej konkretnie: ogólny poziom błędu w wydatkach UE za 2016 r. oszacowano na 3,1%, podczas gdy w 2015 r. wynosił on 3,8%, zaś w 2014 r. – 4,4%.

„Płatności oparte na uprawnieniach”, dokonywane pod warunkiem spełnienia określonych wymogów, stanowią około 49% wydatków unijnych. Poziom błędu w ich wypadku ukształtował się poniżej 2%. Obejmują one pomoc bezpośrednią dla rolników, dotacje dla studentów i naukowców oraz koszty personelu. W dziale „Zasoby naturalne – wsparcie rynku i pomoc bezpośrednia” szacowany poziom błędu wyniósł 1,7%, a w dziale „Administracja” – 0,2%.

Z kolei w „płatnościach dokonywanych na zasadzie zwrotu kosztów”, które są realizowane w drodze refundacji, wystąpiły wyższe poziomy błędu. W dziale „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” szacowany poziom błędu wyniósł 4,8%, a w dziale „Zasoby naturalne – rozwój obszarów wiejskich, środowisko naturalne, działania w dziedzinie klimatu i rybołówstwo” – 4,9%.

W wyniku działań podjętych przez państwa członkowskie i Komisję ogólny szacowany poziom błędu rzeczywiście się obniżył, Trybunał stwierdził jednak, że dostępne były informacje wystarczające do tego, by zapobiec **jeszcze większej ilości błędów** lub je wykryć i skorygować. Zdaniem Trybunału oznacza to, że nie ma potrzeby przeprowadzania dodatkowych kontroli, konieczne jest za to odpowiednie wykorzystywanie już istniejących mechanizmów kontrolnych.

Pragnę dodać jeszcze coś ku przestrodze: łączne płatności, jakich UE zobowiązała się dokonać z przyszłych budżetów, osiągnęły w 2016 r. rekordowo wysoki poziom i wynoszą 238,8 mld euro. **Wyeliminowanie tych zaległości** i podjęcie działań zapobiegających powstawaniu nowych powinno stanowić priorytet, który trzeba wziąć pod uwagę w trakcie planowania wydatków UE na okres rozpoczynający się w 2020 r.

Na wstępie wspomniałem, że wszyscy mamy do odegrania bardzo istotną rolę, by zapewnić zaufanie obywateli Europy do instytucji unijnych i krajowych. W związku z tym ważne jest, aby wiedzieli oni, że środki publiczne wydawane są w sposób zgodny z prawem.

Obywatele Europy mogą pokładać zaufanie w zarządzaniu finansowym UE tylko wtedy, gdy oni sami, jak i wybrani przez nich przedstawiciele będą mieli pewność, że obowiązujące przepisy są przestrzegane. Wydawane przez Trybunał poświadczenie wiarygodności dotyczące sprawozdania finansowego UE oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw przyczyniło się do ściślejszego przestrzegania przepisów unijnych.

Obywatele Unii w takim samym, a może nawet większym stopniu chcą jednak wiedzieć, **co udało się osiągnąć dzięki zainwestowanym środkom**. Czy budowa drogi lub lotniska w danym miejscu rzeczywiście miała sens? Czy utworzono nowe miejsca pracy i osiągnięto wzrost gospodarczy? Czy pieniądze wydano rozsądnie? Aby odpowiedzieć na te pytania, Trybunał przykładą coraz większą wagę do kontroli **wykonania zadań**. Tym samym przyczynia się do tego, by jak najlepiej gospodarowano pieniędzmi podatników.

Wymaga to jednak przeniesienia punktu ciężkości prac kontrolnych Trybunału. Aby uczynić jak najlepszy użytek z powierzonej nam „miękkiej władzy”, musimy publikować efekty prac kontrolnych we właściwym czasie. Działalność kontrolna i kształtowanie przyszłej polityki idą ze sobą w parze. Aby zatem nadal wypełniać swoją misję, a zarazem odpowiadać na bieżące obawy obywateli, Trybunał wprowadzi **istotne zmiany** w sposobie kontrolowania budżetu UE.

W minionych latach w wielu obszarach budżetu UE odnotowano znaczną poprawę w systemach kontroli mających na celu wykrywanie i korygowanie błędów oraz zapobieganie im. Korzystając z tej okazji, by świeżym okiem spojrzeć na poświadczenie wiarygodności, Trybunał oczekuje, że w przyszłości będzie mógł **w większym stopniu wykorzystać te systemy kontroli** do oceny prawidłowości wydatków. Podejście takie pokaże, w których obszarach nadal występują niedociągnięcia, a także pomoże w propagowaniu rozliczalności i przyczyni się do dalszej poprawy zarządzania finansami UE.

Równocześnie Trybunał będzie zajmował się kwestiami dotyczącymi wyników, takimi jak uzyskiwanie zamierzonych rezultatów i ich oddziaływanie oraz znaczenie działań UE dla obywateli w ich codziennym życiu. Będzie także badał, czy działania podejmowane na poziomie UE stanowiły najlepszy sposób uzyskania pożądanych rezultatów, oraz będzie prowadził na ten temat wyważoną sprawozdawczość, podkreślając **osiągnięcia** i biorąc pod uwagę **ograniczenia**.

Europejski Trybunał Obrachunkowy pragnie nie tylko usprawnić sposób funkcjonowania UE. Chce także pomóc obywatelom Unii lepiej go zrozumieć.

W minionym roku podjęliśmy już ważne kroki zmierzające w tym kierunku. Opracowaliśmy dużą liczbę **sprawozdań z kontroli** na temat aktualnych zagadnień, poczynając od zatrudnienia ludzi młodych, poprzez kryzys uchodźczy i podejście „Hotspot”, a kończąc na energii i zmianie klimatu.

Ponadto sporządziliśmy **dokumenty informacyjne** dotyczące na przykład śródkresowego przeglądu bieżących wieloletnich ram finansowych. Trybunał opublikował także **opinie** w sprawie wniosków ustawodawczych mających wpływ na zarządzanie finansami UE oraz przedstawiał uwagi na temat bardziej ogólnych zagadnień w oparciu o swoje analizy i doświadczenie.

W nadchodzących dziesięcioleciach będzie on nadal sprawował funkcję niezależnego strażnika finansów unijnych i interesów finansowych obywateli Unii Europejskiej. Będzie się wypowiadał jako **niezależny organ**, zwracając uwagę na mechanizmy funkcjonujące dobrze, ale i punktując rozwiązania, które się nie sprawdzają, mimo że może to być niewygodne. W obliczu dezinformacji i manipulowania danymi na masową skalę Europejski Trybunał Obrachunkowy będzie w dalszym ciągu przedstawiał informacje wiarygodne i obiektywne.

Szanowni Państwo, w tym niepewnym i coraz bardziej zapatrzonym w siebie świecie realizujemy **pozytywny program** dla Unii Europejskiej na nadchodzące lata.

Udowodnijmy wspólnie, na każdym etapie cyklu ustawodawczego i budżetowego, że **Unia Europejska** może **skutecznie realizować zadania, które mają wymierne znaczenie** dla jej obywateli.

Dziękuję Państwu za uwagę i zapraszam do dyskusji.